

ЦЭНТРАЛІЗАВАНАЯ СІСТЭМА ДЗЯРЖАЎНЫХ ПУБЛІЧНЫХ БІБЛІЯТЭК Г. МІНСКА
ІНФАРМАЦЫЙНА-БІБЛІАГРАФІЧНЫ АДЗЕЛ

ШСЬМЕННІК ДЗВЮХ ЭПОХ

Да 100-годдзя з дня нараджэння Івана Шамякіна

бібліяграфічны спіс

Мінск 2021

В. Лукша
Класікі не паміраюць
Памяці Івана
Пятровіча Шамякіна

Не. Класікі не паміраюць —
Такі іх несмяротны род.
Што напісаць
 не паспяваюць
За іх дапісвае народ.
Бо знітавання з народам
Яны прайшлі сваё жыццё,
Адправіўшы усе нягоды
У дальні кут у небыццё.

Каб не было ні ў чым падману,
Каб дух бунтарскі не згасаў,
Старонкі полымных раманаў
Сам Бог да вуха дыктаваў.

Яна пакутвалі начамі,
Каю менш пакут было зямлі,
Яны нястомна і адчайна
Да вечнай ісціны ішлі,

Каб тую ісціну адкрыта
Сваім нашчадкам перадаць,
З нябесным злучаны блакітам
Над вечнаю зямлёй крыляць!

ЗМЕСТ

Прадмова
З літаратурнай спадчыны Івана Шамякіна
Аўдыёвізуальныя выданні твораў пісьменніка
Жыццёвы і творчы шлях Івана Шамякіна

Прадмова

Іван Пятровіч Шамякін (1921—2004) — выдатны беларускі празаік, літаратурны крытык, публіцыст, грамадскі дзеяч, ветэран Вялікай Айчыннай вайны. Ён пакінуў багатую творчую спадчыну глыбокага маральна-этычнага і эстэтычнага зместу. Яго творы ўключаны ў праграмы агульнаадукацыйнай школы, вышэйшых навучальных устаноў. Яны з’яўляюцца аб’ектам навуковых даследаванняў, перакладзены на многія мовы свету. Іван Шамякін — аўтар шматлікіх кніг і зборнікаў, яго пяру належыць самы маштабны ў беларускай літаратуры твор аб вайне — пенталогія “Трывожнае шчасце”, напісаны на аснове ўласнай біяграфіі. Письменнік заўжды выбіраў для сваіх твораў актуальныя пытанні, якія хвалявалі грамадства, уздымаў сацыяльныя і духоўна-псіхалагічныя праблемы.

Бібліяграфічны спіс “Письменнік дзвюх эпох. Да 100-годдзя з дня нараджэння Івана Шамякіна” пазнаёміць з матэрыяламі аб жыцці і творчасці празаіка, якія знаходзяцца ў фондах дзяржаўнай установы “Цэнтралізаваная сістэма дзяржаўных публічных бібліятэк г. Мінска”. Паказальнік змяшчае кнігі, артыкулы з кніг і перыядычных выданняў. Размяшчэнне матэрыяла: кнігі — у алфавіце твораў, артыкулы — у зваротна-храналагічным парадку. Бібліяграфічны паказальнік будзе карысны для ўсіх, хто цікавіцца беларускай літаратурай і творчасцю письменніка.

ЗМЕСТ

З літаратурнай спадчыны Івана Шамякіна

Шамякін, І. **Збор твораў** : у 23 т. / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2010—2014. — 23 т.

Шамякін, І. **Збор твораў** : у 8 т. / Іван Шамякін; [прадмова А. Марціновіча]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2003—2007. — 8 т.

Шамякін, І. **Выбраныя творы** : у 3 т. / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура. — 1992. — 3 т.

Шамякін, І. П. **Атланты і карыятыды** : [раман] / Іван Пятровіч Шамякін. — Мінск : Попурри, друк 2015. — 653, [1] с. — (Мая беларуская кніга).

Шамякін, І. П. **Вазьму твой боль** : раман, аповесць / Іван Пятровіч Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2016. — 509, [2] с. : іл.

Шамякін, І. **Вялікая княгіня** : раман, аповесці / Іван Шамякін. — Мінск : Юнацтва, 1997. — 364, [2] с. : іл.

Шамякін, І. **Глыбокая плынь** : раман / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1996. — 286 с.

Шамякін, І. **Злая зорка** : раман / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2009. — 461, [2] с. — (Школьная бібліятэка).

Шамякін, І. **Непаўторная вясна** : аповесць, раман / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2014. — 524, [2] с.

Шамякін, І. **Палеская мадонна** : аповесці / Іван Шамякін. — Мінск : Юнацтва, 1998. — 588, [2] с.

Шамякін, І. **Петраград — Брэст** : гістарычны раман / Іван Шамякін. — Мінск : Беларусь, 1991. — 486 с., 1 л. партр. — (Школьная бібліятэка).

Шамякін, І. **Пошукі прытулку** : аповесці / Іван Шамякін. — Мінск : Юнацтва, 2001. — 350 с.

Шамякін, І. **Промні маленства** : апавяданні / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2002. — 149, [2] с. : іл.

Шамякін, І. **Роздум на апошнім перагоне** : дзённікі 1980—1995 гадоў. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1998. — 527 с.

Шамякін, І. **Сатанінскі тур** : аповесці / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1995. — 317, [2] с.

Шамякін, І. **Сэрца на далоні** : раман / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2008. — 541, [1] с. — (Бібліятэка школьніка).

Шамякін, І. **Трывожнае шчасце** : аповесці / Іван Шамякін. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2008. — 605, [2] с., 1 л. партр. — (Бібліятэка школьніка).

Шамякін, І. **Цуд на краі свету** : апавяданні / Іван Шамякін; [укладальнік Э. Карбановіч ; мастак Э. Ляхновіч]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2015. — 77, [2] с.

Шамякін, І. **Шлюбная ноч** : аповесць / Іван Шамякін. — Мінск : Попурри, друк 2015. — 190 с. — (Мая беларуская кніга).

Шамякін, І. **Вера** : кінааповесць / Іван Шамякін ; уступ і падрыхтоўка тэксту Алесі Шамякінай // Польша. — 2016. — № 1. — С. 3—15.

Шамякін, І. **Жыццё ў лістах пісьменнікаў** : [перапіска Івана Шамякіна з пісьменнікамі, перакдачыкамі, грамадска-палітычнымі дзеячамі] / Іван Шамякін ; падрыхтавала Алесь Шамякіна // Польша. — 2014. — № 8. — С. 155—166.

Шамякин, И. **"Очень жду твоего письма..."** : из переписки Ивана Шамякина с русскими переводчиками / Иван Шамякин // Неман. — 2014. — № 5. — С. 201—224.

Шамякин, И. **Пусть будут добрые сердца** : рассказы о литературной молодости / Иван Шамякин; перевод с белорусского Сергея Махоня // Неман. — 2011. — № 12. — С. 85—107.

Шамякін, І. **Грузінская аповесць** / Іван Шамякін; падрыхтавала да друку Алесь Шамякіна // Польша. — 2010. — № 8. — С. 18—54.

Шамякін, І. **Караван** : фрагменты аповесці / Іван Шамякін // Польша. — 2010. — № 5. — С. 19—36.

Шамякин, И. **Из эпистолярного наследия** / Иван Шамякин; вступительная статья, подготовка текстов и комментариев Алеси Шамякиной // Неман. — 2009. — № 12. — С. 131—144.

Шамякін, І. **Даваенны сшытак** / Іван Шамякін // Маладосць. — 2007. — № 5. — С. 99—108; № 6. — С. 52—62.

Шамякін, І. **Выпрабаванне пачуццяў** : апавяданне / Іван Шамякін // Маладосць. — 2006. — № 1. — С. 94—104.

Шамякін, І. **Чалавек з "Бізоніі"; Міжнароднае права** : апавяданні / Іван Шамякін // Полымя. — 2009. — № 7. — С. 3—27.

Шамякін, І. **Панцеляймонава кіно** : начныя ўспаміны / Іван Шамякін // Сучасная беларуская проза. — Мінск, 2003. — С. 663—678.

[ЗМЕСТ](#)

Аўдыёвізуальныя выданні твораў пісьменніка

Шамякин, И. **Атланты и кариатиды** [Звукозапись] : роман : на диске / Иван Шамякин; читает Т. Ненарокова. — Минск : Звукотэкс, 2009. — 1 CD (MP3). — (Аудиокнига).

Шамякін, І. **Ахвяры** [Гуказапіс] : аповесць : на дыску / Іван Шамякін; чытае Л. Пількевіч. — Мінск : Звукотэкс, 2010. — 1 CD (MP3). — (Аўдыёкніга).

Шамякін, І. **Вазьму твой боль** [Гуказапіс] : радыёспектакль паводле аднайменнага рамана / Іван Шамякін; рэжысер-пастаноўшчык С. Гурыч ; выканаўцы: В. Белавосцік, М. Захарэвіч, С. Журавель, Г. Аўсяннікаў, Г. Гарбук і інш. — Мінск : Мастацкая літаратура : Вігмагруп, 2013. — 1 CD (MP3). — (Школьная бібліятэка) (Беларуская літаратура ў школе вып. 2).

Шамякін, І. **Глыбокая плынь** [Гуказапіс] : раман : на дыску / Іван Шамякін; чытае В. Аксянцук. — Мінск : Звукотэкс, 2011. — 1 CD (MP3). — (Аўдыёкніга).

Шамякін, І. **Paradies auf Erden** [Гуказапіс] : аповесці : на дыску / Іван Шамякін; чытае Д. Мазура. — Мінск : Звукотэкс, 2009. — 1 CD (MP3). — (Аўдыёкніга).

Шамякін, І. **Сэрца на далоні** [Гуказапіс] : аўдыякніга : раман : [на дыску] / Іван Шамякін; тэкст чытае А. Каляда. — Мінск : Вышэйшая школа, 2017. — 1 CD (MP3). — (Бібліятэка школьніка).

Шамякін, І. **Сэрца на далоні** : радыёспектакль паводле аднайменнага рамана / Іван Шамякін; рэжысер-пастаноўшчык С. Гурыч ; выканаўцы: В. Белавосцік, М. Захарэвіч, С. Журавель, Г. Аўсяннікаў, Г. Гарбук і інш. — Мінск : Мастацкая літаратура : Вігмагруп, 2014. — 1 CD (MP3). — (Школьная бібліятэка) (Беларуская літаратура ў школе вып. 4).

Шамякін, І. **Трывожнае шчасце** [Гуказапіс] : аўдыякніга : пенталогія : для старэйшага школьнага узросту : [на дыску] / Іван Шамякін; тэкст чытае А. Каляда. — Мінск : Вышэйшая школа, 2020. — CD (MP3). — (Бібліятэка школьніка).

Жыццёвы і творчы шлях Івана Шамякіна

Шамякін Іван Пятровіч // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. — Мінск, 2003. — Т. 17. — С. 367—368.

Шамякин Иван Петрович // Республика Беларусь: энциклопедия : [в 7 т.] — Минск, 2008. — Т. 7. — С. 563.

Шамякін Іван Пятровіч // Тэатральная Беларусь : энцыклапедыя : у 2 т. / пад агульнай рэдакцыяй А. В. Сабалеўскага. — Мінск, 2003. — Т. 2. — С. 526—527.

Шамякін Іван Пятровіч // Беларуская мова : энцыклапедыя / пад рэдакцыяй А. Я. Міхневіча. — Мінск, 1994. — С. 621—623.

Шамякін Іван Пятровіч // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. — Мінск, 2003. — Т. 6. кн. II — С. 192.

Шамякін Іван Пятровіч // Энцыклапедыя літаратуры і мастацтва Беларусі : у 5 т. — Мінск, 1987. — Т. 5. — С. 549—550.

Шамякін Іван Пятровіч // Беларусь : энцыклапедычны даведнік. — Мінск, 1995. — С. 764.

Шамякін Іван Пятровіч // Беларускія пісьменнікі : бібліяграфічны слоўнік : у 6 т. / [пад рэдакцыяй А. В. Мальдзіса]. — Мінск, 1995. — Т. 6. — С. 315—332.

Іван Шамякін: вядомы і невядомы : успаміны, эсэ, апавесць / [укладальнік Т. Шамякіна]. — Мінск : Літаратура і мастацтва, 2011. — 269, [2] с.

Іван Шамякін. Летапісец эпохі : успаміны, інтэрв'ю, эсэ / [укладанне А. Шамякінай]. — Мінск : Мастацкая літаратура, 2010. — 381, [1] с., 1 л. партр., [24] л. фот. — (Жыццё знакамітых людзей Беларусі).

Сцяжко, Н. "Глыбокая плынь" / Наталля Сцяжко // Роднае слова. — 2020. — № 9. — С. 95.

Аб экранізацыі раманаў І. Шамякіна "Снежныя зімы" і "Глыбокая плынь".

Шур, В. Малая і вялікая радзіма ў анамастыконе Івана Шамякіна / Васіль Шур // Польша. — 2020. — № 7. — С. 123—128.

Літаратура і жыццё в эпістолярным жанры : перепіска Івана Шамякіна ; падрыхтоўка тэкстаў і каментарый О. Шамякінай // Неман. — 2020. — № 4. — С. 120—132.

Настусевіч, В. "...среди них я нашёл прототипов своих будущих героев" (творческая интеллигенция в документах Государственного архива Минской области) : [Я. Колас, З. И. Азгур, И. Шамякин] / Валерия Настусевич // Архівы і справаводства = Архивы и делопроизводство. — 2020. — № 4. — С. 114—121.

"Каб адчуваць сябе ўсё ж на паверхні..." : лісты да Івана Шамякіна / уступнае слова, падрыхтоўка тэкстаў і каментарыяў Алесі Шамякінай // Польшча. — 2020. — № 11. — С. 126—138.

Міхновіч, Н. А. Жыццё і творчасць Івана Шамякіна : займальны матэрыял для вучняў 11-га класа / Н. А. Міхновіч // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2019. — № 9. — С. 58—63.

Шамякіна, Т. Рэгіянальныя асаблівасці пейзажу ў апавесцях Івана Шамякіна / Таццяна Шамякіна // Роднае слова. — 2019. — № 8. — С. 3—6.

Авринская, Е. С первых дней години горькой... / Елена Авринская // Вечерний Минск. — 2019. — 2 мая. — С. 9.

О писателях-фронтовиках и улицах, носящих их имена: И. Шамякине, А. Макаенке, И. Мележе.

Лешчанка, Л. Пошукі эквіваленту: беларускія ўстойлівыя адзінкі ў англійскім перакладзе твораў Івана Шамякіна / Лідзія Лешчанка // Роднае слова. — 2019. — № 2. — С. 28—30.

Улица имени... Івана Шамякіна // Мінскі кур'ер. — 2019. — 11 янв. — С. 32.

Спасибо вам за пiсьмо... Из переписки Івана Шамякіна / прадисловiе, падготовка тэкстаў і каментарыяў Олеси Шамякінай // Неман. — 2018. — № 10. — С. 141—155.

Кныш, А. "У пошуках ісціны" : [І. П. Шамякін] даследчы праект (11 клас) / Антон Кныш // Роднае слова. — 2018. — № 8. — С. 53—57.

Навасельцава, Г. Мастацкае ўвасабленне героя — аўтарскага сучасніка ў беларускім рамане 1-й паловы 60-х гг. XX ст. : [І. П. Шамякін, У. С. Караткевіч] / Ганна Навасельцава // Роднае слова. — 2018. — № 7. — С. 18—21.

Юзафатава, А. С. Гульня-віктарына "Знаўцы літаратуры" : (жыццё і творчасць Івана Шамякіна, 11-ты клас) / А. С. Юзафатава // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2018. — № 7. — С. 54—58.

Собаль, Л. Духоўны свет Пятра Шапятовіча і Сашы Траянавай у апавесці "Непаўторная вясна" Івана Шамякіна : урок-роздум (11-ты клас) / Любоў Собаль // Роднае слова. — 2018. — № 1. — С. 69—71.

Шамякіна, А. Якуб Колас і Іван Шамякін / Аляся Шамякіна // Роднае слова. — 2017. — № 11. — С. 3—5.

Пишу вам это пiсьмо... Из переписки Івана Шамякіна / вступiтельное слово, падготовка тэкстаў і каментарыяў Олеси Шамякінай // Неман. — 2017. — № 9. — С. 134—150.

Сведчыць перапіска... / падрыхтавала Аляся Шамякіна // Польшча. — 2017. — № 5. — С. 132—143.

Надрукаваны лісты народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна да пісьменнікаў, рэдактараў, перакладчыкаў, а таксама лісты беларускіх літаратараў да яго.

ЗМЕСТ

Дударавы, М. Адлюстраванне грамадска-палітычнага жыцця БССР у другой палове 1950-х — першай палове 1960-х гг. праз маральна-этычную праблематыку рамана Івана Шамякіна "Сэрца на далоні" : 11-ты клас / Марыя Дударавы, Таццяна Фаміна // Беларускі гістарычны часопіс. — 2017. — № 1. — С. 59—65.

Літаратура, історыя, жыццё... Из переписки Ивана Шамякина / предисловие, подготовка текстов и комментарии Олеси Шамякиной // Неман. — 2016. — № 8. — С. 188—198.

Літаратура і жыццё ў перапісцы Івана Шамякіна / уступнае слова, падрыхтоўка тэкстаў і каментарыяў Алесі Шамякінай // Польшчы. — 2016. — № 6. — С. 146—162.

Шамякіна, Т. Жыццёвая плынь Івана Шамякіна / [Таццяна Шамякіна ; гутарыў] Сяргей Галоўка // Беларуская думка. — 2016. — № 2. — С. 12—19.

Зубко, А. С. Іван Шамякін — чалавек-эпоха : вечарына / А. С. Зубко // Беларуская мова і літаратура. Серыя "У дапамогу педагогу". — 2016. — № 1. — С. 59—64.

Шамякіна, Т. Чалавек, дарыць счасце : к 95-летію со дня рождэння Івана Шамякіна / Таццяна Шамякіна // Белая Вежа. — 2016. — № 1. — С. 17—29.

Пісатэль і чалавек : из переписки Ивана Шамякина / предисловие, подготовка текстов и комментарии Олеси Шамякиной // Неман. — 2016. — № 1. — С. 172—184.

Рагаўцоў, В. Вербальныя сродкі камічнага ў камедыі Івана Шамякіна "Залаты медаль" / Васіль Рагаўцоў // Роднае слова. — 2016. — № 1. — С. 30—32.

Шамякіна, Т. Вялікая Айчынная вайна ў адлюстраванні Івана Шамякіна з дыстанцыі часу : да 95-годдзя з дня нараджэння пісьменніка / Таццяна Шамякіна // Роднае слова. — 2016. — № 1. — С. 8—14.

Літаратура + жыццё / падрыхтавала Алесь Шамякіна // Польшчы. — 2015. — № 1. — С. 132—146.

Надрукаваны лісты з каментарыямі беларускіх пісьменнікаў да Івана Шамякіна.

Ермаковіч, К. духоўны свет моладзі ў апавесці "Непаўторная вясна" : вывучэнне творчасці Івана Шамякіна / Кацярына Ермаковіч // Роднае слова. — 2014. — № 8. — С. 66—68.

Шамякіна, Т. Мемуары ад душы / Таццяна Шамякіна // Польшчы. — 2014. — № 7. — С. 143—162.

Шамякіна, Т. Петраград і Брэст: урокі гісторыі / Таццяна Шамякіна // Польшчы. — 2014. — № 3. — С. 156—170.

Шамякіна, Т. Сюжэтнае майстэрства Івана Шамякіна ў філасофскім рамане "Вазьму твой боль" / Таццяна Шамякіна // Польшчы. — 2013. — № 10. — С. 124—135.

Шамякіна, Т. Каханне. Жанчына. Вайна : раман "Зеніт" Івана Шамякіна / Таццяна Шамякіна // Роднае слова. — 2013. — № 10. — С. 11—15.

Іван Шамякін і рускія перакладчыкі / падрыхтавала Алеся Шамякіна // Польша. — 2013. — № 7. — С. 110—127.

Гарадніцкі, Я. Аповесць Івана Шамякіна "Гандлярка і паэт": жанр, кампазіцыя, галасы аўтараў і герояў / Яўген Гарадніцкі // Польша. — 2013. — № 5. — С. 130—134.

Шамякіна, Т. Аповесць "Непаўторная вясна" Івана Шамякіна: дыялектыка аўтабіяграфізму і гістарызму / Таццяна Шамякіна // Роднае слова. — 2013. — № 1. — С. 8—13.

Прохар, М. Эсхаталагічныя матывы Чарнобыля ў творчасці Івана Шамякіна / Маргарыта Прохар // Польша. — 2011. — № 4. — С. 135—141.

Мельнікава, З. Сум па атлантах / Зоя Мельнікава // Польша. — 2011. — № 1. — С. 158—169.

Мушынскі, М. Вайна, жанчына, каханне ў аповесці "Гандлярка і паэт" Івана Шамякіна / Міхась Мушынскі // Роднае слова. — 2011. — № 1. — С. 15—20.

Шамякіны : радкі ўспамінаў / Т. Шамякіна [і інш.] // Маладосць. — 2011. — № 1. — С. 115—119.

Дзеці і ўнукі Івана Шамякіна дзеляцца сваімі ўспамінамі пра пісьменніка.

Стэльмах, В. Шамякін Іван Пятровіч / В. Стэльмах // Беларусь у асобах / В. Стэльмах. — Мінск, 2011. — С. 178—181.

Шамякіна, Т. Псіхалагізм аповесці "Ах, Міхаліна, Міхаліна..." Івана Шамякіна / Таццяна Шамякіна // Роднае слова. — 2010. — № 12. — С. 23—25.

Шамякіна, Т. Зямляцкае сяброўства / Таццяна Шамякіна // Польша. — 2010. — № 8. — С. 167—170.

Пра сяброўства Івана Навуменкі і Івана Шамякіна.

Шамякіна, Т. Природа вошла в его сердце как Родина... : город в жизни Ивана Шамякіна / Татьяна Шамякіна // Неман. — 2010. — № 8. — С. 187—197; № 7. — С. 164—174.

Прохар, М. Эсхаталагічныя матывы ў творах Івана Шамякіна, прысвечаных чарнобыльскай трагедыі / Маргарыта Прохар // Роднае слова. — 2010. — № 2. — С. 26—29.

Мяснікоў, А. Іван Шамякін (1921—2004): пісьменніцкае сэрца на далоні... / Анатоль Мяснікоў // Сто асоб беларускай гісторыі : гістарычныя партрэты / Анатоль Мяснікоў. — Мінск, 2009. — С. 297—301.

Бутэвіч, А. Сын свайго часу : колькі Шамякінскай трылогі перадалося нам? / А. Бутэвіч // Пад небам беларускага слова / А. Бутэвіч. — Мінск, 2007. — С. 84—96.

Бельскі, А. Прапаведнік духоўнасці і чалавечнасці : (Іван Шамякін) / А. Бельскі // Краса і смутак / А. Бельскі. — Мінск, 2000. — С. 49—60.

30 студзеня — 100 гадоў з дня нараджэння І. П. Шамякіна (1921—2004), народнага пісьменніка Беларусі : бібліяграфічны спіс / складальнікі: В. Я. Асаёнак, Г. В. Брага, Н. А. Шашэнька ; рэдактары: К. Д. Варанько // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. Даты беларускага календара (лістапад 2020 г. — люты 2021 г.). — 2020. — № 10. — С. 22—24.

[ЗМЕСТ](#)